

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Libora Daňhela a soudkyň JUDr. Heleny Novákové a JUDr. Jitky Levové ve věci žalobce **E.ON Distribuce, a.s.**, se sídlem České Budějovice F.A. Gerstnera 2151/6, zastoupeného JUDr. Jiřím Ptáčkem, advokátem se sídlem Brno, Masarykova 2, proti žalovanému **J.P.**, nar. XXXXX s evidovaným trvalým pobytem XXXXX, XXXXX o 14.652 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalobce proti rozsudku Okresního soudu v Břeclavi z 6.5.2016, č.j. 116 C 2/2014-110, t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I. stupně se **p o t v r z u j e**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů v odvolacím řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Soud I. stupně rozsudkem zamítl žalobu, již se žalobce domáhal po zaplacení částky 14.652 Kč s úrokem z prodlení od 27.8.2013 do zaplacení (výrok I) a žádnému z účastníků nepřiznal právo na náhradu nákladů řízení (výrok II).

Proti rozsudku podal odvolání žalobce, který navrhl jeho změnu tak, že žalobě bude vyhověno. Uvedl, že soud I. stupně učinil nesprávný právní závěr,

že žalovaný není pasivně věcně legitimován, protože nebylo zjištěno, zda žalovaný v označeném odběrném místě fakticky bydlel, a zda právě on neoprávněně elektřinu odebíral. Podle žalobce měl soud I. stupně vycházet z energetického zákona, neboť z judikatury Nejvyššího soudu ČR vyplývá, že nárok dodavatele proti odběrateli na náhradu škody vzniklé neoprávněným odběrem elektřiny i jeho výše se neřídí obecnými ustanoveními občanského zákoníku o náhradě skutečné škody a zisku, ale podle zvláštních právních předpisů, jímž je energetický zákon č. 458/2000 Sb. Z judikatury Nejvyššího soudu, na níž žalobce poukazuje, plyne, že každý, kdo má ve své dlouhodobé (nikoli ojedinělé nebo nahodilé) dispozici odběrné místo, má povinnost hradit cenu za odebranou elektřinu, přičemž povinnost za neoprávněný odběr je objektivní a je tedy nerozhodné, kdo neoprávněný odběr zavinil, nebo vůbec provedl. Podle žalobce je namístě dovést odpovědnost každého, kdo se na protiprávním stavu podílel a dopustil odběr elektřiny z distribuční sítě bez uzavřené smlouvy. Žalovaný je hlášen k trvalému pobytu a odpovídá tak podle žalobce za způsobenou škodu.

Žalobce se k odvolání nevyjádřil.

Odvolační soud po zjištění, že odvolání je přípustné a včas podané osobou k němu oprávněnou (§ 202, 204 odst. 1 a 201 o.s.ř.), přezkoumal napadený rozsudek soudu I. stupně i řízení předcházející (§ 212a odst. 1 a 5 o.s.ř.), doplnil dokazování v potřebném rozsahu (§ 213 o.s.ř.) a dospěl k závěru, že odvolání žalobce důvodné není.

Soud I. stupně rozsudkem rozhodl o nároku žalobce na zaplacení částky 14.652 Kč s úrokem z prodlení jako o náhradě škody za neoprávněný odběr v odběrném místě XXXXX, XXXXX, na němž je dle žalobních tvrzení žalovaný „veden jako odběratel elektrické energie“. Soud I. stupně odůvodnil svoje zamítavé rozhodnutí závěrem, že nebylo prokázáno, že neoprávněným odběratelem byl žalovaný. To odůvodnil zjištěním z provedeného dokazování, že neoprávněný odběr byl na předmětném odběrném místě zjištěn dne 22.12.2011, že žalovaný sice byl zákazníkem dodavatele elektřiny (E.ON Energie, a.s.) od 25.6.2010, to však jen do 15.11.2011, neboť od 16.5.2011 do 30.11.2011 bylo odběrné místo evidováno na jméno M.F., jímž byla zadána servisní zakázka na demontáž elektroměru na uvedeném odběrném místě, k níž došlo již 30.11.2011. Soud I. stupně zjistil, že žalovaný měl v období, v němž mělo k neoprávněnému odběru dojít (1.12. až 22.12.2011) evidován v centrální evidenci obyvatel trvalý pobyt na tomto odběrném místě, dále, že na témže místě měla evidována trvalý pobyt také jiná osoba stejného jména a příjmení J.P., a že nemovitost, v níž je předmětné odběrné místo, byla v rozhodném období (a je dosud) ve vlastnictví P.P., tedy jiné osoby než žalovaného. Proto není podle soudu I. stupně správný předpoklad žalobce, že žalovaný byl posledním smluvním odběratelem elektřiny v daném místě a jelikož nebyly tvrzeny žádné jiné skutečnosti, z nichž by vyplývalo, že neoprávněným

odběratelem byl právě žalovaný, zamítl soud I. stupně žalobu jako nedůvodnou.

Tyto závěry soudu I. stupně jsou správné, odvolací soud se s nimi zcela ztotožňuje a pro stručnost odkazuje s odůvodněním jejich správnosti na odůvodnění napadeného rozsudku. Odvolací námitky žalobce proti těmto závěrům důvodné nejsou. Sice je správná právní argumentace žalobce, že zde uplatněný nárok nepodléhá obecným ustanovení občanského zákoníku o náhradě škody (ani bezdůvodném obohacení), ale jde o specifický nárok na náhradu škody založené na neoprávněném odběru elektřiny z elektrizační soustavy podle § 51 zákona č. 458/2000 Sb. (dále jen „energetický zákon“). S tímto závěrem vyplývajícím z publikované judikatury Nejvyššího soudu ČR, na níž odkazuje žalobce, se ztotožňuje i zdejší odvolací soud, stejně jako se závěry z ní vyplývajících, že jde o nárok dodavatele proti jeho odběrateli, jejichž práva a povinnosti jako smluvních stran v jejich závazkovém právním vztahu jsou založeny smlouvou o dodávce elektřiny (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp. zn. 25 Cdo 954/2013, případně i sp. zn. 25 Cdo 229/2008), a že péče o řádný technický stav měřícího zařízení je zákonem, a to § 28 odst. 2 energetického zákona, svěřena odběrateli, což je právě důvodem toho, že za neoprávněný odběr podle § 51 odst. 1 písmeno e/ či písmeno f/ uvedeného zákona odpovídá odběratel (rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR sp.zn. 25 Cdo 2412/2009). I z dalších publikovaných rozhodnutí Nejvyššího soudu ČR (sp. zn. 25 Cdo 1229/2002, 33 Odo 127/2003, a 25 Cdo 2768/2004 či 32 Odo 1102/2006), která se týkají hodnocení nároku na náhradu škody založené neoprávněným odběrem elektřiny z elektrizační vycházejí vždy ze skutkového stavu existence smluvního vztahu mezi dodavatelem elektřiny a odběratelem (zákazníkem), v němž je tato odpovědnost odběratele právně založena. Z toho lze dovodit pasivní legitimaci odběratele elektřiny (zákazníka) za neoprávněné odběry v daném odběrném místě za trvání smluvního vztahu, nikoli však poté, co smluvní vztah skončil a došlo (jako v tomto případě) k demontáži elektroměru. I v případě, že by za určitých okolností bylo možné dovodit pasivní legitimaci posledního odběratele v daném odběrném místě k náhradě škody za neoprávněný odběr vzniklý po zániku smluvního vztahu, vyplývá ze správných zjištění soudu I. stupně, že žalovaný nebyl posledním odběratelem před neoprávněným odběrem, neboť tím byl M.F., jenž byl zákazníkem dodavatele elektřiny v daném odběrném místě od 16.5.2011 do 30.11.2011, jak vyplývalo ze samotného tvrzení žalobce.

Vzhledem k tomu, že žalobce u soudu I. stupně založil uplatněný nárok proti žalovanému pouze na těch skutečnostech, že byl bývalým odběratelem elektřiny v daném odběrném místě a měl tam v rozhodném období evidován trvalý pobyt (což je pro pasivní legitimaci žalovaného nevýznamné), bylo nutné poučit žalobce o jeho povinnosti tvrzení a povinnosti důkazní k dalším případným skutečnostem, z nichž by věcná pasivní legitimace žalovaného ve vztahu k uplatněným nárokům mohla vyplývat.

O tom nebyl žalobce poučen soudem I. stupně, proto tak učinil odvolací soud a žalobce na to reagoval písemným podáním z 31.10.2016 nazvaným „doplnění odůvodnění odvolání“, v němž uvedl že konstantní judikatura v oblasti neoprávněných odběrů elektrické energie se dle jeho názoru shodla na tom, že v případech neoprávněných odběrů dle § 51 odst. 1 energetického zákona neplatí standardní úvaha o osobě škůdce („ten kdo škodu způsobil“), nýbrž je nutno vycházet z definic a vztahů v energetickém zákoně, tedy mezi (bývalým) zákazníkem a distributorem, přičemž jiný výklad není možný s ohledem na § 28 energetického zákona. Podle žalobce je žalovaný pasívně legitimován k uplatněnému nároku. Žalobce tedy žádná tvrzení nedoplnil, pouze setrval na své právní argumentaci o povaze uplatněného nároku, z níž podle jeho názoru vyplývá, že žalovaný jako (bývalý) zákazník je k uplatněné náhradě škody pasívně legitimován.

Jak je již výše uvedeno, tento právní závěr není správný. Poukaz žalobce na ust. § 28 energetického zákona, tedy na práva a povinnosti zákazníka při odběru elektřiny, svědčí naopak pro shora uvedený závěr, že tyto povinnosti zakládají odpovědnost zákazníka za neoprávněný odběr elektrické energie v rámci tohoto smluvního vztahu založeného smlouvou o dodávce elektřiny, teda za jeho trvání. Ani z ust. § 51 energetického zákona nevyplývá, kdo je osobou, která neoprávněně odebírala nebo odebírá elektřinu (ve smyslu § 51 odst. 3 energetického zákona, který je však účinný od 1.1.2016), v případě, kdy smluvní vztah zanikl a k neoprávněnému odběru elektřiny z přenosové či distribuční soustavy v daném odběrném místě došlo až po jeho zániku. Pro takový závěr není použitelná žalobcem odkazovaná konstantní judikatura Nejvyššího soudu ČR, která se týká vždy povinnosti odběratele (zákazníka) v rámci založeného trvajících závazkového právního vztahu. Byť by snad (jak je již shora uvedeno) bylo lze dovést odpovědnost posledního odběratele elektřiny (zákazníka) na daném odběrném místě pro neoprávněný odběr i po zániku smluvního vztahu, nemá to význam pro zde uplatněný nárok, neboť žalovaný posledním odběratelem elektřiny (zákazníkem) v daném odběrném místě nebyl. Skutečnost, že smluvní vztah E.ON Energie a.s. s ním trval jen do 15.5.2011 vyplývá nejen z tvrzení žalobce v tomto řízení, že od 16.5.2011 bylo odběrné místo evidováno na odběratele M.F., ale také podpůrně z toho, že v řízení vedeném u Okresního soudu v Břeclavi pod sp. zn. 106 C 55/2012 se dodavatel elektřiny E.ON Energie a.s. domáhal proti žalovanému zaplacení ceny za odebranou elektřinu v době od 24.6.2010 do 15.5.2011. Byť v tamním řízení nebylo zjištěno, že 15.5.2011 smluvní vztah žalovaného skutečně zanikl, je to zcela zřejmé z toho, že v žalobě podané v prosinci 2012 se tamní žalobce nedomáhá placení za období po 15.6.2011, což je zcela v souladu s tvrzením žalobce ve zdejším řízení, že právě od 16.5.2011 byl odběratelem elektřiny na daném odběrném místě M.F..

Odvolací soud sice nečiní závěr o tom, zda je pasívně legitimován ke zde uplatněnému nároku M.F., ani o tom, zda jím je vlastník nemovitosti, v níž se odběrné místo nachází (vzhledem k právům a povinnostem vlastníků

nemovitostí podle energetického zákona ve vztahu k elektrickým přípojkám), ale závěr, že žalobce neprokázal skutečnosti, jimiž by mohla být založena odpovědnost žalovaného za tento neoprávněný odběr. Správným pak zůstává i závěr soudu I. stupně, že žalovaný za tento neoprávněný odběr elektřiny v uvedeném odběrném místě za dobu od 1.12.2011 do 22.12.2011 podle § 51 energetického zákona neodpovídá jen proto, že byl bývalým, nikoli posledním, zákazníkem na tomto odběrném místě a že měl na jeho adrese v uvedeném období evidován trvalý pobyt.

Z těchto důvodů odvolací soud napadený rozsudek soudu I. stupně jako věcně správný potvrdil (§ 219 o.s.ř.), a to včetně výroku II o nákladech řízení, na jejichž náhradu by měl právo úspěšný žalovaný (§ 142 odst. 1 o.s.ř.), avšak žádné náklady mu v řízení před soudem I. stupně nevznikly.

Výrok II tohoto rozsudku odvolacího soudu o nákladech v odvolacím řízení je odůvodněn tím, že žalovaný byl i v odvolacím řízení úspěšný (§ 142 odst. 1 ve spojení s § 224 odst. 1 o.s.ř.), ale ani v odvolacím řízení mu žádné náklady nevznikly.

Proti tomuto rozsudku **je** přípustné dovolání, jestliže rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodování dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Přípustnost dovolání je oprávněn zkoumat jen dovolací soud. Dovolání se podává u soudu prvního stupně do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí.

Brno 1. prosince 2016

JUDr. Libor Daňhel v. r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Veronika Horáčková